

7. Nárok na náhradu nákladů: Náklady spojené s obyčejným užíváním a obyčejné, řádné náklady vynaložené na udržování věci vypůjčené nese vypůjčitel ze svého, nemaje nároku na jich náhradu; jde-li o mimořádné náklady udržovací, může se nákladu tím vyhnouti, že věc půjčiteli k vlastnímu užívání přenechá neb oznámení učiní, by půjčitel sám náklady dotyčné opatřiti mohl; nemůže-li neb nechce-li tak učiniti aneb opomene-li oznámení učiniti, pak je zavázán mimořádné náklady udržovací sám zálohou poskytnouti (§ 981 o. o. z.); z pojmu »zálohou poskytnouti (vorschiessen)« vyplývá, že vypůjčitel má nárok na bezvýmínečnou náhradu, bez ohledu na to, zda opatření učiněná setkala se s výsledkem neb s trvalým výsledkem; v tomto smyslu dlužno vzhledem k § 1014 o. o. z. restriktivně vykládati závěrečnou větu § 981 o. o. z. »doch werden sie ihm gleich einem redlichen Besitzer vergütet«, srovnáme-li ji s § 331 o. o. z. (Nippel, Comm. VI. str. 311—14; Winivarter, Comm. IV. str. 178, Stubenrauch Comm. II. str. 168, Schey Obligationsverh. I. str. 242); naproti odpovídají na otázku tuto zněním § 331: Zeiller, Ellinger, Kirchstetter, Comm. ad § 981 a Krainz-Pfaff II. § 360 text, k tomu však pozn. 14. Ohledně nákladů užitečných a zpříjemňujících impensae utiles a voluptuariae) platí § 331 a 332 o. o. z. Provedení náhradních nároků pro náklady kompensací proti nároku na vrácení věci pokud se týče hodnoty je nepřípustno (§ 1440 o. o. z.).

B. Práva a povinnosti půjčitelovy: Hlavním právem půjčitelovým je právo na vrácení půjčené věci, hlavní povinností jeho ponechání věci po dobu přímo nebo nepřímou určenou; ručí dle všeobecných zásad též za škodu vypůjčiteli vinou způsobenou; ostatně podávají se jeho práva a povinnosti z práv a povinností vypůjčitelových v odst. A. vylíčených.

IV. Zánik vzájemných nároků.

Všeobecné předpisy o zrušení obligačních práv a závazků platí i zde. Zvláštní předpis obsahuje § 982 o. o. z. pro tyto a pouze tyto případy: Nároky pro zneužívání nebo přílišné opotřebení, které půjčitel nevytýkal ve 30 dnech po přijetí věci půjčené, a nároky pro mimořádné náklady na věc učiněné, jež vypůjčitel neohlásil ve 30 dnech po vrácení věci, nelze potom ani excipiendo k platnosti přivést (§ 982 o. o. z.). Ohlášení neb výtky může se státi i soudně (podáním žaloby) a ježto ratio předpisu § 982 o. o. z. je asi presumptivní vzdání se (Ofner, Prot. II. str. 38) odstraní se zánik nároků, jenž je následkem projití 30denní lhůty tím, že se podá v této době žaloba (jinak Schey l. c. str. 246 pozn. 15, dle něhož, má-li účinek tento nastati, musí žaloba v této době býti též doručena). Tato lhůta není lhůtou promlčecí, nýbrž lhůtou propadnou (srj. rozh. nejv. s., sb. »Gl. U.« č. 12604); ohlášení neb výtky nepřetrhuje propadnou tuto lhůtu v tom smyslu, že by nová 30denní lhůta běžeti počala, nýbrž ničí ji; prekluse z tohoto důvodu je tím pravoplatně odstraněna; na promlčení nároku nemá však výtky neb ohlášení žádného vlivu; početí, trvání a přetržení promlčení řídí se předpisy danými o promlčení.

V. Právo poplatkové.

Smlouva o půjčku podléhá kolku 50 kr. za arch (pol. s. 68 popl. z.).

Půjčka peněžní viz Zápujčka.

Půjčky meliorační viz Meliorace.

Puncovnictví.

I. Pojem.

Puncováním rozumí se úřední zkoušení, označení a kontrolování